

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

10 ΧΡΟΝΙΑ ΛΑΪΚΟΣ ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Συλλογή - επιμέλεια
Γιώργης Μελίκης

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

10 ΧΡΟΝΙΑ ΛΑΪΚΟΣ ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Ο "Λαϊκός Χειμώνας" στις ευρυγώνιες διαστάσεις του: Λόγος - κίνηση - λαϊκή τέχνη και έκφραση, μα πάνω απ' όλα μουσική και χορός, πορτάζει φέτος την πρώτη δεκαετία του.

Ευτυχείς συγκυρίες κάνουν την επέτειο αυτή ενδιαφέρουσα και την δικαιούνουν στο χρόνο και το χώρο της μουσικοποιητικής δημιουργίας. Το Υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης, Ο Δήμος Θεσσαλονίκης, το Βελλιδείο Πολιτιστικό Κέντρο και η εταιρεία δίσκων "Λύρα" τιμούν την επέτειο αυτή με το δικό τους ξεχωριστό τρόπο το καθένα.

Το Υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης "μετέφερε" τον "Λαϊκό Χειμώνα" το μήνα Νοέμβριο (από 5 έως 25) στη μακρινή Αυστραλία, όπου ένα από τα ωραιά μακεδονικά συγκρήτηματα μαζί με το δημιουργό του "Λαϊκού Χειμώνα" περιοδεύντας μέχρι την μακρινή Τασμανία, έδωσε συναυλίες πλαισιωμένες από ομιλίες για το δημοτικό μας τραγούδι με ανάλογο οπτικό υλικό, σπως τανύες, βίντεο, διαφάνειες και άλλα.

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης - Κέντρο Μουσικής - συμβάλλει στην επανάληψη των συναυλιών του "Λαϊκού Χειμώνα" στην αθηναϊκή τελετών του Α.Π.Θ. και συντελεί ουσιαστικά, για μια ακόμη φορά, ώστε να εμφανιστούν συνολικά περισσότεροι από τετρακόσιοι οργανοπαικτές - τραγουδιστές και χορευτές από χωριά και κωμοπόλεις της ελληνικής υπαίθρου.

Το Βελλιδείο Πολιτιστικό Κέντρο, στη πλαίσια της πολιτιστικής του προσφοράς στη Θεσσαλονίκη οργάνωσε από 13 Δεκεμβρίου 1990 έως 9 Ιανουαρίου 1991 έκθεση με τίτλο: "ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΛΑΪΚΟΣ ΧΕΙΜΩΝΑΣ - 2000 ΟΡΓΑΝΟΠΑΙΚΤΕΣ, ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΧΟΡΕΥΤΕΣ", εκθέτοντας όλα τα τεκμήρια των εκδηλώσεων του "Λαϊκού Χειμώνα" που με μεράκι και συνέπεια συγκέντρωσε ο Γιώργης Μελίκης.

Τέλος, η Λύρα συνεχίζοντας τις δισκογραφικές της παραγωγές - καταθέσεις στη Θεσσαλονίκη, σε συνεργασία αυτή τη φορά με το Βελλιδείο Πολιτιστικό Κέντρο κυκλοφόρησε το δίσκο αυτό, με

χαρακτηριστικά δημοτικά τραγούδια και σκοπούς. Με όλα αυτά λοιπόν ο "Λαϊκός Χειμώνας", οι επήσεις εκδηλώσεις γνωριμίας και επικοινωνίας των άγνωστων λαϊκών οργανοπαικτών, τραγουδιστών και χορευτών με το κοινό της Θεσσαλονίκης και όχι μόνο, μπαίνει στη δεύτερη δεκαετία του συνεχίζοντας την διάδωση της αυθεντικής μουσικοχορευτικής μας παραδοσής.

Συλλογή - επιμέλεια: Γιώργης Μελίκης
Επιμέλεια έκδοσης - εξωφύλλου: Ντόρα Ρίζου
Επεξεργασία ήχου: Γιώργος Παπανικολάου
Εργαστήριο ηλεκτροακουστικής και μουσικής τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
Φωτογραφία εξωφύλλου: Γιώργος Καϊταζήδης

ΒΕΛΛΙΔΕΙΟ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ

4575

ΠΛΕΥΡΑ Α'

Μήλο μου κόκκινο	4.14
Άσπρα φορείς	3.55
Μεβλανά	2.45
Μπομπίνα	4.50
Καραβλάχα	3.25
Καρσιλαμάς	2.05
Του Αγίου Κωνσταντίνου	1.30

ΠΛΕΥΡΑ Β'

Σκάρος	5.08
Χώμα σου στέλνω	3.20
Μακεδονία ξακουστή	1.58
Νυφιάτικος	3.02
Μεντέτ χαβά	5.00
Εμαραθήκαν τα κλαδιά	3.20

Ο δίσκος αυτός, αφιέρωμα στα δεκάχρονα του "Λαϊκού Χειμώνα", περιλαμβάνει ένα απάνθισμα δημοτικών μας τραγουδιών από το πλούσιο παραδοσιακό μουσικοποιητικό υλικό που έχει ηχογραφήσει τα τελευταία χρόνια ο ιδρυτής του "Λαϊκού Χειμώνα" Γιώργης Μελίκης. Είναι αξιος επαίνου για την τόσο σημαντική αυτή πρωτοβουλία του που την συνεχίζει πάντοτε με το μεράκι που τον διακρίνει.

Ο "Λαϊκός Χειμώνας" με την κυνηγούσιό του έμψυχην παραδοσιακού μας δυναμικού, δηλαδή το γεγονός ότι φέρνει σε επαφή τον αστικό πληθυσμό της Θεσσαλονίκης με ένα μεγάλο αριθμό παραδοσιακών οργανοπαικτών, τραγουδιστών και χορευτών, συμβάλλει αναμφίβολα στην αναζωογόνηση της δημοτικής μας μουσικής.

Πρόκειται φυσικά για ένα τρόπο αναβίωσης της δημοτικής μας μουσικής παράδοσης, αναγκαίο σήμερα κάτω από τις σύγχρονες συνήθειες διαβίωσης, ιδιαίτερα στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Ο "Λαϊκός Χειμώνας" προσφέρει επίσης ευκαιρία καταγραφής δημοτικών μας τραγουδιών. Μολονότι δεν εκτελούνται πάντοτε στην αυθεντική τους μορφή, ωστόσο η ανανεωμένη μορφή τους, προσαρμοσμένη σε μια νέα αντιληφτή - επηρεασμένη συνήθως από την μουσική επικαιρότητα - είναι ενδιαφέροντας και χρήσιμη, ως δείγμα μιας διαδικασίας ανανέωσης της παραδοσιακής μας μουσικής, μέσα σ' ένα νέο περιβάλλον λειτουργίας της.

Τα τραγούδια του δίσκου ως ένα βαθύ, απεικονίζουν την κατάσταση αυτή: π.χ. το πρώτο τραγούδι "Μήλο μου κόκκινο" είναι στον παραδοσιακό ρυθμό των 7/8 του πανελλήνια διαδεδομένου συρτού - καλαματιανού. Όμως με τη συνοδεία του από κλαρίνο και χάλκινα πνευστά - μια τυπική σύνθεση οργάνων που συνιστάται κυρίως στη Αντική Μακεδονία - μάλιστα και με την προσθήκη του ακορτεόν, μας δίνει ένα τέτοιο δείγμα ανανεωμένης μορφής. Το ίδιο ισχύει περίπου καί για το

"Νυφιάτικο" οργανοπικό σκοπό από τη Βόρεια Μακεδονία. Τραγούδια όπως "Άσπρα φορείς" (Μαρμαρά - Προποντίδος), "Μεντέτ χαβά" (Αντική Θράκης) και "Εμαραθήκαν τα κλαδιά" (Πιερίας) είναι χαρακτηριστικά δείγματα αυθεντικής ελληνικής παραδοσιακής μουσικής τόσο από άποψη ρυθμομελωδικής υφής, όσο και σχετικά με τον τρόπο εκτέλεσή τους.

Δ. Θεμέλης